

## Spis treści

|                    |   |
|--------------------|---|
| WPROWADZENIE ..... | 9 |
|--------------------|---|

### Rozdział 1

#### WIELOZNACZNOŚĆ I EWOLUCJA POJĘCIA „PRZEDSIĘBIORCA”

|                                                                                                            |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1.1. Pojęcie przedsiębiorcy w encyklopediach i słownikach .....                                            | 13 |
| 1.2. Pojęcie przedsiębiorcy w piśmiennictwie ekonomicznym .....                                            | 15 |
| 1.3. Zależności między przedsiębiorcą, właścicielem i menedżerem w małym i średnim przedsiębiorstwie ..... | 29 |
| 1.3.1. Założenia wprowadzające .....                                                                       | 29 |
| 1.3.2. Przedsiębiorca i właściciel .....                                                                   | 30 |
| 1.3.3. Właściciel i menedżer .....                                                                         | 32 |
| 1.3.4. Przedsiębiorca, właściciel-menedżer i zawodowy (korporacyjny) menedżer .....                        | 35 |
| 1.4. Intraprzedsiębiorca .....                                                                             | 38 |
| 1.5. Przedsiębiorca intelektualny .....                                                                    | 41 |
| 1.6. Podsumowanie .....                                                                                    | 43 |

### Rozdział 2

#### CHARAKTERYSTYKA PRZEDSIĘBIORCY

|                                                                                    |    |
|------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 2.1. Założenia i uwagi wprowadzające .....                                         | 46 |
| 2.2. Charakterystyka przedsiębiorcy – podejście biograficzne .....                 | 50 |
| 2.3. Charakterystyka przedsiębiorcy – podejście osobowościowe .....                | 50 |
| 2.4. Charakterystyka przedsiębiorcy – podejście behawioralne .....                 | 57 |
| 2.5. Charakterystyka przedsiębiorcy – podejście relacyjne .....                    | 60 |
| 2.6. Charakterystyka przedsiębiorcy – podejścia integracyjne (kompleksowe) .....   | 62 |
| 2.7. Sylwetka właściciela-menedżera a kondycja finansowa małej i średniej firmy .. | 64 |
| 2.8. Podsumowanie .....                                                            | 66 |

### Rozdział 3

#### TYPOLOGIA PRZEDSIĘBIORCÓW

|                                                                    |    |
|--------------------------------------------------------------------|----|
| 3.1. Uwagi wprowadzające .....                                     | 68 |
| 3.2. Typy przedsiębiorców w zależności od pełnionych funkcji ..... | 69 |

|                                                                                                                           |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 3.3. Typologia przedsiębiorców według wzorców zachowań .....                                                              | 71 |
| 3.4. Typologie przedsiębiorców na podstawie dwóch kryteriów .....                                                         | 75 |
| 3.4.1. Kryterium statusu prawnego przedsiębiorstwa i kryterium osobowości przedsiębiorcy .....                            | 75 |
| 3.4.2. Kryterium zdolności twórczych i kryterium zdolności administracyjnych ..                                           | 76 |
| 3.4.3. Kryterium struktury organizacyjnej firmy i kryterium poziomu innowacji ..                                          | 77 |
| 3.4.4. Kryterium wzorców zachowań i kryterium stopnia specjalizacji przedsiębiorców .....                                 | 80 |
| 3.4.5. Kryterium podmiotowe (przedsiębiorca, właściciel) i kryterium podejścia badawczego (obiektywne, subiektywne) ..... | 81 |
| 3.5. Typy właścicieli a faza rozwoju ich firm .....                                                                       | 82 |
| 3.6. Podsumowanie .....                                                                                                   | 89 |

## Rozdział 4

### KOMPETENCJE PRZEDSIĘBIORCY ORAZ WŁAŚCICIELA-MENEDŻERA MAŁEGO I ŚREDNIEGO PRZEDSIĘBIORSTWA

|                                                                                             |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 4.1. Pojęcie kompetencji .....                                                              | 91  |
| 4.2. Źródła paradygmatu kompetencji .....                                                   | 93  |
| 4.3. Struktura obszarów kompetencji .....                                                   | 96  |
| 4.3.1. Problemy kluczowe .....                                                              | 96  |
| 4.3.2. Podejście behawioralne .....                                                         | 98  |
| 4.3.3. Podejście funkcyjne .....                                                            | 102 |
| 4.3.4. Podejście akademickie .....                                                          | 104 |
| 4.3.5. Podejście zintegrowane .....                                                         | 109 |
| 4.4. Brak kompetencji i jego skutki dla firmy .....                                         | 114 |
| 4.5. Kompetencje polskich właścicieli-menedżerów małych firm w świetle badań własnych ..... | 119 |
| 4.6. Podsumowanie .....                                                                     | 122 |

## Rozdział 5

### ROLA KATEGORII ZYSKU W TEORII CELÓW PRZEDSIĘBIORSTWA I PRZEDSIĘBIORCY

|                                                                                                |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 5.1. Uwagi wprowadzające .....                                                                 | 124 |
| 5.2. Wieloznaczność pojęcia „zysk” .....                                                       | 126 |
| 5.3. Motyw zysku przedsiębiorcy (koordynatora produkcji) w teorii kosztów transakcyjnych ..... | 129 |
| 5.4. Zysk jako cel przedsiębiorstwa w klasycznej teorii mikroekonomii – uwagi dyskusyjne ..... | 131 |
| 5.5. Współczesne modele zysku w małych i średnich przedsiębiorstwach .....                     | 138 |
| 5.6. Potencjalne cele firm w alternatywnych teoriach przedsiębiorstwa .....                    | 143 |
| 5.6.1. Uwagi ogólne .....                                                                      | 143 |
| 5.6.2. Behawioralna teoria firmy .....                                                         | 145 |

|                                                                                        |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 5.6.3. Teorie menedżerskie .....                                                       | 148 |
| 5.6.4. Cele przedsiębiorstw a liczba decydentów .....                                  | 149 |
| 5.6.5. Cele małych i średnich firm w świetle poglądów ich właścicieli-menedżerów ..... | 151 |
| 5.7. Podsumowanie .....                                                                | 157 |

## Rozdział 6.

### MOTYWACJE PRZEDSIĘBIORCY – ZAŁOŻYCIELA I WŁAŚCICIELA MAŁEJ FIRMY ORAZ PARADYMATY JEGO KARIERY

|                                                                                                                        |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 6.1. Motywacje przedsiębiorcy – przesłanki teoretyczne .....                                                           | 161 |
| 6.2. Motywacje przedsiębiorców w świetle badań empirycznych .....                                                      | 167 |
| 6.3. Paradygmat kariery .....                                                                                          | 174 |
| 6.3.1. Przesłanki i motywacje wyboru kariery przedsiębiorcy – kontekst<br>osobowościowy, rodzinny i środowiskowy ..... | 175 |
| 6.3.2. Zorientowanie kariery przedsiębiorcy .....                                                                      | 176 |
| 6.3.3. Progresja (stopnie) kariery przedsiębiorcy .....                                                                | 177 |
| 6.4. Podsumowanie .....                                                                                                | 181 |
| BIBLIOGRAFIA .....                                                                                                     | 183 |
| Spis rysunków .....                                                                                                    | 199 |
| Spis tabel .....                                                                                                       | 200 |